

بسمه تعالی

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی رفسنجان

معاونت آموزشی (مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی)

دانشکده پزشکی (گروه پزشکی اجتماعی و اپیدمیولوژی و آمار زیستی)

دفتر توسعه آموزش علوم پزشکی دانشکده پزشکی

طرح درس

نام درس :	اپیدمیولوژی بیماریهای شایع در ایران	تعداد و نوع واحد:	۲ واحد نظری	رشته تحصیلی:	پزشکی	سال تحصیلی :	
مدرس:	دکتر پروین خلیلی ، دکتر محسن رضاییان، دکتر رضا وزیری نژاد	مقطع تحصیلی دانشجویان:	دکتر	شماره درس:		پیشنیاز:	اصول اپیدمیولوژی
مدت زمان ارائه درس:	۳۴ ساعت	نیمسال تحصیلی:	محل برگزاری: دانشکده پزشکی	شماره درس:		پیشنیاز:	اصول اپیدمیولوژی

اهداف کلی: در پایان این درس انتظار می رود دانشجوی اپیدمیولوژی بیماری های واگیر و غیر واگیر در ایران را از نظر توزیع مکانی و جغرافیایی، خصوصیات فردی، عوامل خطر، روش های پیشگیری و کنترل آنها توضیح دهد و در بالین جهت تعیین بهترین روش پیشگیری و برآورد پیش آگهی آنها را بکار بندد .

اهداف جزئی و رفتاری:

۱. با اپیدمیولوژی بیماری های واگیر و غیر واگیر ، اصول مراقبت بیماری ها و نظام مراقبت آشنا گردد.
۲. با علایم بالینی، عوارض، روش تشخیص، پیشگیری و کنترل بیماریهای واگیر و غیر واگیر در نظام شبکه که دارای برنامه ملی هستند آشنا گردد .
۳. با وضعیت اپیدمیولوژیک بیماریهای واگیر و غیر واگیر ، انتشار جغرافیایی آن در ایران و جهان آشنا گردد .
۴. برنامه های ملی کشوری مبارزه با بیماریهای قابل پیشگیری با واکسن را بداند .
۵. مهارت لازم به منظور مداخله در امر کنترل بیماریهای واگیردار و غیر واگیر در جامعه را فرا گیرد .
۶. با نحوه گزارش دهی بیماریهای واگیر و غیر واگیر آشنا گردد .

نحوه ارزشیابی**	تکالیف دانشجوی	زمان جلسه (دقیقه)	مواد و وسایل آموزشی	روش یاددهی یادگیری*	طبقه هر حیطه	اهداف ویژه (بر اساس سه حیطه اهداف آموزشی: شناختی، عاطفی، روان حرکتی)	اهداف میانی (رئوس مطالب)	شماره جلسه	شماره
مرحله ای، آزمون پایانی یا تراکمی		۱:۳۰	کامپیوتر، ویدئو پرژکتور	سخنرانی، پرسش و پاسخ		انتظار می رود که دانشجو بتواند در پایان درس: چگونگی ایجاد یک عفونت را تشریح نماید. زنجیره عفونت و حلقه های آن (میزبان، راه انتقال، مخزن/منبع) را شرح دهد. راههای انتقال و انتشار عفونتها را بیان نماید. حالات انتشار بیماری ها تک گیر، بومی، همه گیر، عالم گیر را توضیح دهد. طبقه بندی بیماری ها براساس تاثیر و وخامت آنها را بداند. طبقه بندی بیماری ها بر اساس راه انتقال آنها را بداند.	عفونت و راههای انتشار آن و طبقه بندی بیماری ها		۱
مرحله ای، آزمون پایانی یا تراکم	مروری بر جلسه قبل	۳	کامپیوتر، ویدئو پرژکتور	سخنرانی، پرسش و پاسخ		انتظار می رود که دانشجو بتواند در پایان درس: مبارزه با بیماری های واگیر را تعریف نماید. راه های مبارزه با مخزن / منبع عفونت را توضیح دهید. راه های مبارزه موثر بر انتقال عفونت را توضیح دهید. راه های مبارزه از طریق میزبان را توضیح دهید. دوره های کمون و واگیری بیماری و راه کنترل بیماری در این دوره ها (جداسازی و قرنطینه) را بشناسد	استراتژی مبارزه با بیماریهای واگیر و نظام مراقبت بیماریها		۲

						<p>نظام مراقبت را تعریف کرده و انواع نظام مراقبت را نام ببرد.</p> <p>استفاده های نظام مراقبت را نام ببرد.</p> <p>اهداف نظام مراقبت را توضیح دهد.</p> <p>ویژگیهای نظام مراقبت را توضیح دهد.</p> <p>شاخص های مرتبط با نظام مراقبت را توضیح دهد.</p> <p>چگونگی تجزیه و تحلیل اطلاعات را توضیح دهد.</p> <p>مثالهایی از اقدامات مداخله ای را بیان نماید.</p>			
--	--	--	--	--	--	---	--	--	--

<p>مرحله ای، آزمون پایانی یا تراکمی</p>	<p>مروری بر جلسه قبل</p>	<p>۱:۳۰</p>	<p>کامپیوتر ، ویدئو پرژکتور</p>	<p>سخنرانی، پرسش و پاسخ</p>	<p>انتظار می رود که دانشجو بتواند در پایان درس : بیماریهای قابل پیشگیری از طریق واکسن را تعریف نماید. اپیدمیولوژی بیماریهای قابل پیشگیری از طریق واکسن را توضیح دهد. علائم و نشانه های بالینی بیماریهای قابل پیشگیری از طریق را تشریح نماید. سابقه برنامه ملی مبارزه با بیماریهای قابل پیشگیری از طریق واکسن را تشریح نماید. اهداف و شاخصهای وضعیت فعلی بیماریهای قابل پیشگیری از طریق واکسن را توضیح دهد. روند بیماریهای قابل پیشگیری از طریق واکسن در سالهای گذشته را بیان نماید. استراتژی ملی کشوری جهت کنترل و پیشگیری از بیماریهای قابل پیشگیری از طریق واکسن را توضیح دهد.</p>	<p>برنامه ملی مبارزه با بیماریهای قابل کنترل از طریق واکسن</p>	<p>۳</p>
---	--------------------------	-------------	---------------------------------	-----------------------------	---	--	----------

<p>مرحله ای،آزمون پایانی یا تراکمی</p>	<p>مروری بر جلسه قبل</p>	<p>۱:۳۰</p>	<p>کامپیوتر ، ویدئو پرژکتور</p>	<p>سخنرانی، پرسش و پاسخ</p>	<p>انتظار می رود که دانشجو بتواند در پایان درس : اپیدمیولوژی مالاریا را توضیح دهد. علائم و نشانه های بالینی مالاریا را تشریح نماید. سابقه برنامه ملی مبارزه با مالاریا را تشریح نماید. اهداف و شاخصهای وضعیت فعلی بیماری را توضیح دهد. روند بیماری در سالهای گذشته را بیان نماید. استراتژی ملی کشوری جهت کنترل و پیشگیری از بیماری را توضیح دهد.</p>	<p>برنامه ملی مبارزه با مالاریا</p>	<p>۴</p>
<p>مرحله ای،آزمون پایانی یا تراکمی</p>	<p>مروری بر جلسه قبل</p>	<p>۱:۳۰</p>	<p>کامپیوتر ، ویدئو پرژکتور</p>	<p>سخنرانی، پرسش و پاسخ</p>	<p>انتظار می رود که دانشجو بتواند در پایان درس : بیماری سل را تعریف کرده و مشخصات کلی این بیماری را بیان نماید. اهمیت بیماری سل را توضیح دهد. اپیدمیولوژی بیماری مالاریا را توضیح دهد. علائم و نشانه های بالینی سل را تشریح نماید سابقه برنامه ملی مبارزه با سل را تشریح نماید اهداف و شاخصهای وضعیت فعلی بیماری را توضیح دهد</p>	<p>برنامه ملی مبارزه با سل</p>	<p>۵</p>

						روند بیماری در سالهای گذشته را بیان نماید. استراتژی ملی کشوری جهت کنترل و پیشگیری از بیماری را توضیح دهد.		
مرحله ای، آزمون پایانی یا تراکمی	مروری بر جلسه قبل	۱:۳۰	کامپیوتر ، ویدئو پرژکتور	سخنرانی، پرسش و پاسخ		انتظار می رود که دانشجو بتواند در پایان درس : بیماری ایدز را تعریف کرده و مشخصات کلی این بیماری را بیان نماید. اپیدمیولوژی بیماری ایدز را توضیح دهد. علائم و نشانه های بالینی ایدز را تشریح نماید. سابقه برنامه ملی مبارزه با ایدز را تشریح نماید اهداف و شاخصهای وضعیت فعلی بیماری ایدز را توضیح دهد روند بیماری ایدز در سالهای گذشته بیان نماید. استراتژی ملی کشوری جهت کنترل و پیشگیری از بیماری ایدز را توضیح دهد.	برنامه ملی مبارزه با ایدز	۶
مرحله ای، آزمون پایانی یا تراکمی	مروری بر جلسه قبل	۱:۳۰	کامپیوتر ، ویدئو پرژکتور	سخنرانی، پرسش و پاسخ		انتظار می رود که دانشجو بتواند در پایان درس : بیماری تب مالت را تعریف کرده و مشخصات کلی این بیماری را بیان نماید. اپیدمیولوژی بیماری تب مالت را توضیح دهد. علائم و نشانه های بالینی تب مالت را تشریح نماید.	برنامه ملی مبارزه با تب مالت	۷

						<p>سابقه برنامه ملی مبارزه با تب مالت را تشریح نماید. اهداف و شاخصهای وضعیت فعلی بیماری را توضیح دهد .</p> <p>روند بیماری در سالهای گذشته بیان نماید. استراتژی ملی کشوری جهت کنترل و پیشگیری از بیماری تب مالت را توضیح دهد.</p>		
مرحله ای، آزمون پایانی یا تراکمی	مروری بر جلسه قبل	۱:۳۰	کامپیوتر ، ویدئو پرژکتور و	سخنرانی، پرسش و پاسخ		<p>انتظار می رود که دانشجو بتواند در پایان درس :</p> <p>بیماری هپاتیت را تعریف کرده و مشخصات کلی این بیماری را بیان نماید.</p> <p>اپیدمیولوژی انواع بیماری هپاتیت را توضیح دهد. علائم و نشانه های بالینی انواع هپاتیت را تشریح نماید.</p> <p>سابقه برنامه ملی مبارزه با انواع هپاتیت را تشریح نماید.</p> <p>اهداف و شاخصهای وضعیت فعلی بیماری را توضیح دهد.</p> <p>روند بیماری در سالهای گذشته بیان نماید.</p>	برنامه ملی مبارزه با انواع هپاتیت	۸

<p>مرحله ای، آزمون پایانی یا تراکمی</p>	<p>مروری بر جلسه قبل</p>	<p>۱:۳۰</p>	<p>کامپیوتر ، ویدئو پرژکتور و</p>	<p>سخنرانی، پرسش و پاسخ</p>	<p>انتظار می رود که دانشجو بتواند در پایان درس : اصول کلی اپیدمیولوژی بیماری های غیرواگیرا ذکر کند.</p>	<p>مقدمه ای بر اپیدمیولوژی بیماری های غیر واگیر</p>	<p>۹</p>
<p>مرحله ای، آزمون پایانی یا تراکمی</p>	<p>مروری بر جلسه قبل</p>	<p>۱:۳۰</p>	<p>کامپیوتر ، ویدئو پرژکتور و</p>	<p>سخنرانی، پرسش و پاسخ</p>	<p>انتظار می رود که دانشجو بتواند در پایان درس : دیابت را تعریف کند، انواع دیابت را ذکر کند ، روش های تشخیص ، و روش های پیشگیری و اپیدمیولوژی بیماری در ایران و جهان را بیان کند . چاقی را تعریف کند و اپیدمیولوژی چاقی در ایران و جهان و روش های پیشگیری از آن را توضیح دهد</p>	<p>اپیدمیولوژی دیابت و چاقی</p>	<p>۱۰</p>

<p>مرحله ای، آزمون پایانی یا تراکمی</p>	<p>مروری بر جلسه قبل</p>	<p>۱:۳۰</p>	<p>کامپیوتر ، ویدئو پرژکتور و</p>	<p>سخنرانی، پرسش و پاسخ</p>	<p>انتظار می رود که دانشجو بتواند در پایان درس : پرفشاری خون را تعریف کند، انواع آن ، اپیدمیولوژی بیماری در ایران و جهان و روش های پیشگیری از آن را بیان کند</p>	<p>اپیدمیولوژی فشار خون</p>	<p>۱۱</p>
<p>مرحله ای، آزمون پایانی یا تراکمی</p>	<p>مروری بر جلسه قبل</p>	<p>۱:۳۰</p>	<p>کامپیوتر ، ویدئو پرژکتور و</p>	<p>سخنرانی، پرسش و پاسخ</p>	<p>انتظار می رود که دانشجو بتواند در پایان درس : بیماری های مهم قلبی عروقی شامل تب روماتیسمی حاد ،بیماری های آترواسکلروتیک و بیماری های دریچه ای قلب را تعریف کند. علایم بالینی ، روش های تشخیص ، درمان و پیشگیری از این بیماری ها را توضیح دهد و اپیدمیولوژی بیماری های قلبی عروقی در ایران و جهان را ذکر کند</p>	<p>اپیدمیولوژی بیماری های قلبی - عروقی</p>	<p>۱۲</p>

<p>مرحله ای، آزمون پایانی یا تراکمی</p>	<p>مروری بر جلسه قبل</p>	<p>۱:۳۰</p>	<p>کامپیوتر ، ویدئو پرژکتور و</p>	<p>سخنرانی، پرسش و پاسخ</p>	<p>انتظار می رود که دانشجو بتواند در پایان درس : علایم بالینی ، روش های تشخیص ، و روش های پیشگیری از سرطان های شایع پستان ، مری ، معده ، کولون ، ریه و پروستات را توضیح دهد و اپیدمیولوژی این بیماری ها در ایران و جهان را توضیح دهد</p>	<p>اپیدمیولوژی بد خیمی ها</p>	<p>۱۳</p>
<p>مرحله ای، آزمون پایانی یا تراکمی</p>	<p>مروری بر جلسه قبل</p>	<p>۱:۳۰</p>	<p>کامپیوتر ، ویدئو پرژکتور و</p>	<p>سخنرانی، پرسش و پاسخ</p>	<p>انتظار می رود که دانشجو بتواند در پایان درس : آنمی فقر آهن را تعریف کند و علایم بالینی و روش های تشخیص و روش های پیشگیری از آن را توضیح دهد انواع بیماری های تیروئید را توضیح دهد علایم بالینی و روش های پیشگیری و اپیدمیولوژی بیماری های تیروئید در ایران و جهان را ذکر کند</p>	<p>اپیدمیولوژی آنمی فقر آهن و بیماری های تیروئید</p>	<p>۱۴</p>

<p>مرحله ای، آزمون پایانی یا تراکمی</p>	<p>مروری بر جلسه قبل</p>	<p>۱:۳۰</p>	<p>کامپیوتر ، ویدئو پرژکتور و</p>	<p>سخنرانی، پرسش و پاسخ</p>	<p>انتظار می رود که دانشجو بتواند در پایان درس : حوادث و سوانح شایع و روش های برخورد و پیشگیری از آن ها را ذکر کندو بیماری های شایع روانی و روش های پیشگیری از آن ها را توضیح دهد</p>	<p>اپیدمیولوژی حوادث و سوانح واپیدمیولوژی بیماری های روانی</p>	<p>۱۵</p>
<p>مرحله ای، آزمون پایانی یا تراکمی</p>	<p>مروری بر جلسه قبل</p>	<p>۱:۳۰</p>	<p>کامپیوتر ، ویدئو پرژکتور و</p>	<p>سخنرانی، پرسش و پاسخ</p>	<p>انتظار می رود که دانشجو بتواند در پایان درس : انواع خشونتها را تعریف کند. اپیدمیولوژی خشونت ها را در جهان و ایران توضیح دهد. اقدامات کنترل و پیشگیری از آن ها را توضیح دهد.</p>	<p>اپیدمیولوژی خشونتها (خودکشی، آدمکشی)</p>	<p>۱۶</p>

مرحله ای، آزمون پایانی یا تراکمی	مروری بر جلسه قبل	۱:۳۰	کامپیوتر ، ویدئو پرژکتور و	سخنرانی، پرسش و پاسخ		انتظار می رود که دانشجو بتواند در پایان درس : انواع بلایا را تعریف کند. اپیدمیولوژی بلایا را در جهان و ایران توضیح دهد. اپیدمیولوژی اثرات سلامتی بلایا را توضیح دهد. اقدامات کنترل و پیشگیری از آن ها را توضیح دهد.	اپیدمیولوژی بلایای طبیعی و انسان ساز		۱۷
----------------------------------	-------------------	------	----------------------------	----------------------	--	---	--------------------------------------	--	----

* روش یاددهی - یادگیری میتواند شامل: سخنرانی، مباحثهای - گروهی کوچک، نمایشی - حل مسئله - پرسش و پاسخ - گردش علمی، آزمایشی

** آزمونها بر اساس اهداف میتوانند به صورت آزمون ورودی (آگاهی از سطح آمادگی دانشجویان) مرحلهای یا تکوینی (در فرایند تدریس با هدف شناسایی قوت و ضعف دانشجویان) و آزمون پایانی یا تراکمی (پایان یک دوره یا مقطع آموزشی با هدف قضاوت در مورد تسلط دانشجویان) برگزار گردد.

منابع : سه جلد اپیدمیولوژی بیماری های شایع در ایران ، انجمن علمی اپیدمیولوژیست های ایران (جلد اول: اپیدمیولوژی بیماری های واگیر ، جلد دوم: اپیدمیولوژی بیماری های غیر واگیر ، جلد سوم: اپیدمیولوژی سرطان ها)